

Haarlemse Muggenronde al meer dan 50 jaar een begrip.

Deze zomer gaat alweer de 51ste Haarlemse Muggenronde van start. Dit prachtige wielersfeerfeest voor jongens en meisjes is al jaren een groot begrip in Haarlem en omstreken. Elke zomer staan er weer honderd rennertjes te trappelen voor een week vol fietsplezier en vriendschappen. De Muggenronde die men nu kent, heeft door de jaren heen echter wel wat transformaties ondergaan. Fietst men nu al jaren lang in en rond de prachtige stad Haarlem, tientallen jaren geleden reed de muggenkaravaan gewoon dwars door Nederland. Honderden kilometers werden er afgelegd door de rennertjes van toen en 's avonds overnachtte men in grote tenten in verre afgelegen stadjes en dorpjes.

HAARLEMS burgemeester heft het pistool en schiet... de deelnemers aan de Haarlemse muggenronde beginnen (in een druïlerige regen) hun Toer.

Het was 1 augustus, 1955 toen de allereerste Haarlemse Muggenronde van start ging. De oprichter was Henk Hartman, een hoofdagent van de Haarlemse kinderpollitie. Henk wilde een leuke fietstocht organiseren voor kinderen van wie de ouders geen geld voor een vakantiereisje hadden. Geïnspireerd door de successen van de Nederlandse wielrenners in de Tour de France bedacht hij een soort mini-Tour. Naast de armere kinderen reden er ook wat 'schoffies' mee, die eerder dat jaar vanwege kattenkwaad met agent Hartman in aanraking waren gekomen. De Muggenronde was dus eigenlijk een soort opvoedingskamp, maar waarbij gezelligheid en saamhorigheid toch wel voorop stond. Na een aantal jaren heeft Huug van Hulst het stokje van Henk Hartman overgenomen.

In 1974 ging de Muggenronde ten onder aan zijn eigen succes. Het professionalisme dat in de jaren was ontstaan en de daarmee grote belangstelling van de vele ouders, ontstond er zodanig een onveilige situatie op de wegen dat het niet meer verantwoord was om door te gaan.

Na een aantal jaren stil gestaan te hebben was het Frans Nypels de toenmalige hoofdredacteur van het Haarlems Dagblad die tezamen met Vok van Heerden voorzitter van de wielervereniging Excelsior de Muggenronde in 1978 nieuw leven inblies. In de nieuwe opzet werd afgerekend met alle professionele poespas, "gewone jongens en meisjes" met een stevige stadsfiets moesten opnieuw centraal komen te staan. Meer dan ooit zou de Muggenronde een Haarlems spektakel worden. Geen lange fietstochten meer door het hele land, maar etappes in en rond de Spaarnestad met start en Finish op de Grote Markt en een koninginnen rit naar Langevelderlag.

Dagprijzen voor de winnaars en ploegen en uiteindelijk aan het eind van de week die felbegeerde Muggentruï. De Muggenronde nieuwe stijl werd een succes en gaat dit jaar zijn 51ste doop beleven.

Huug van Hulst

De naam Haarlemse Muggenronde

Toen de Muggenronde van start ging waren er enorme successen in de Tour de France door de Nederlandse deelnemers aan dit wielerevenement onder leiding van Kees Pellenaars. Nederland leefde mee op de radio en bij de sigarenboer op de hoek. De uitslagen werden op een groot bord met krijt opgeschreven en een paar uur later was er zelfs al een krant te koop van de op die dag gereden etappe. Nu is het wel een stukje anders met de tv en de computers. Maar de belangstelling was bij iedereen groot en we leefden mee met onze jongens in Frankrijk. Op een bepaald moment verschenen er berichten in de krant dat er door enkele politiemensen een soort mini-ronde van Frankrijk werd georganiseerd in Haarlem. Het werd gehouden in de vakantieperiode voor kinderen die niet op vakantie konden. Dat was natuurlijk wat in die tijd. Kees Heijmel (secretaris 50ste Muggenronde) volgde het zo een beetje, tot dat er een jongen die schuin achter hem in de klas zat meedeed met dit evenement. Hij keek daar wel een beetje tegen op en vond het maar wat stoer. Zelf had hij niet de mogelijkheid om mee te doen. Goed, het evenement was dan wel geboren, maar hoe gaan we het noemen? "Weet je wat," riep de toenmalige organisatie, "we schrijven onder de deelnemers van de eerste ronde een prijsvraag uit en wie de leukste naam bedenkt mag de eerste dag in de leiderstrui rijden." Adam Spoor won met de toepasselijke naam "Muggenronde" en hij startte in de allereerste muggenronde in de allereerste muggentruï. Deze jongeman zou later in Haarlem bekend worden als de jazz-musicus Adam Spoor.

Hoe Adam Spoor aan deze naam is gekomen is te begrijpen. Haarlemmers werden muggen genoemd. Het was een Haarlemse ronde voor deelnemers uit Haarlem. Dus het werd de Haarlemse Muggenronde. Maar waarom worden Haarlemmers muggen genoemd?

Zwolle is de stad van de 'blauwvingers', Groningen die van de 'mollebonen', en Tilburg staat bekend als de stad van de 'kruikenzeikers'. En Haarlemmers worden 'muggen' genoemd. Zo zijn er meer dorpen, gehuchten en steden in Nederland die een scheld- of bijnaam hebben.

Haarlemse muggen

Tot op de dag van vandaag is er nog niemand geweest die dit mysterie heeft kunnen oplossen. Bekend is alleen dat het scheldwoord al in de 14e en 15e eeuw werd gebruikt. Het vermoeden ligt voor de hand, dat er verband gezocht moet worden met het feit dat er vroeger veel muggen in Haarlem waren. Dat was begrijpelijk, want in het noorden was er het IJ en in het zuiden het Haarlemmermeer. Bovendien waren er in de stad toen veel meer grachten dan tegenwoordig.

Blijkbaar schold men een Haarlemmer voor mug uit om daarmee te zeggen dat men hem of haar kleingeestig, stekelig of kleinzielig vond. Ook kan muggenzifterij, vitten op kleinigheden, er mee in verband staan. Een feit is wel, dat de scheldnaam muggen in vergelijking met vroeger bijna niet meer gebruikt wordt. Althans in negatieve zin. Nu zie je de naam vaak terug in namen van gebeurtenissen (de Haarlemse Muggenronde, een wielerronde voor de jeugd) en in een heuse

Fietsen van Muggen werden aan strenge keuring onderworpen

Bij de keuring werden overigens de fietsen ook nog nauwgezet geregistreerd zodat men bijvoorbeeld tot in de puntjes weet hoeveel banden van de maat 26 x 1 2/8 er mee moeten. Ook de fietsen van de jongens die een versnellingsnaaf bezitten werden onder de loupe genomen en daarbij werd vastgesteld dat de versnellingen — om voor alle rennertjes de kansen gelijk te houden — verzegeld zullen worden.

internetsite, zie hiernaast.

En als in het zuiden van het land het carnaval losbarst, dan wordt door sommige inwoners de Spaarnestad tijdelijk omgedoopt in Muggendonk. En sinds 1998 verschijnt er de zogenaamde Muggenreeks, een boekenserie waarin Haarlemse schrijvers hun verhouding tot Haarlem en de Haarlemmers proberen te verwoorden.

Meer muggen

Bewoners van veel plaatsen mogen zich over meer dan één bijnaam verheugen. Zo worden de IJsselsteiners naast 'apenluiers' ook 'muggenspuiters' genoemd. In 1929 zagen dorpelingen namelijk rond de gemeentetoren dichte wolken opstijgen. Toen de brandweer poolshoogte kwam nemen, bleek dat het geen rook was maar een grote, donkere zwerm muggen, die rond de toren een dansje maakten. Een zelfde verhaal is ook bekend in Meppel en in Dalfsen. Ook in Haarlem is dit verhaal bekend als één van de mogelijke oplossingen voor het mysterie.

Slotdag

Na 500 kilometers gefietst te hebben waren de muggen vaak weer blij hun stad Haarlem binnen te rijden. Het weerzien met de familie zorgde vaak voor mooie plaatjes. Maar voordat de renners hun fietsen weer aan de kant konden zetten werd er nog een keer een ploegentjodrit gereden om het toch nog een beetje spannend te maken in het klassement. De ouders bedankten de organisatoren met theelepeltjes, sigaretten en koffie en de mooie grote wisselbeker ging naar de jongen, die eerste stond in het klassement. Ook voor degenen, die eerste waren geworden in het B-klassement en in het ploegenklassement was er een mooie prijs beschikbaar. Na zes dagen van fietsen, kamperen en vriendschappen gesloten te hebben gingen de muggen weer huiswaarts hopen dat ze het volgende jaar weer mee mochten met deze mooie ronde.

Huldiging van Dick Ramakers en Gerard Fennis

Eerste vijf winnaars van de Haarlemse Muggenronde:

1955 - Henk van der Geest

1956 - Joop la Court

1957 - Ben Corsten

1958 - Rob van Straten

1959 - Ab Koelemeijer

Organisatoren Haarlemse Muggenronde

De Haarlemse Muggenronde heeft in de 50 edities de volgende organisatoren gehad:

Naam bestuurslid	van	tot
Huug van Hulst	1	20
Henk Hartman	1	2
San Bakker	5	20
Jan van Riessen	10	30
Henk Hoenderdos	12	20
Van Kilsdonk	21	26
Vock van Heerden	21	40
John Verweij	21	50
Ben Verkerk	23	45
Dannij van der Sluijs	36	50
Jeanette Klaver	36	38
Cees Heijmel	38	50
Tous Wijkhuizen	40	50
Willem Dijkers	46	50

Door onvolledigheid van het archief zullen er waarschijnlijk in dit overzicht enkele namen ontbreken.

De Mug van verdienste

In de laatste 30 muggenrondes is er een onderscheiding gemaakt door de firma Sipkes in de Warmoestraat te Haarlem. Deze onderscheiding is de mug van verdienste en wordt uitgereikt aan medewerkers van de Haarlemse Muggenronde die zich op een ongelofelijke wijze hebben ingezet voor de Muggenronde.

Gouden MUG
Jan van Riessen
Vock van Heerden
Ben Verkerk
John Verweij
Joop van Ingen
Dannij van der Sluijs
Cees Heijmel

Gouden Mug